

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Váradiai Debrecenben.

Ne csak a vasuton, szívünkkel is közelítsük meg egymást.

Debrecen, április 2.

Debrecen és Várad között maholnap kiépül Derecskén át a vicinális vasut. Debrecennek, mint Váradnak régi óhaja és érdeke valósul meg ezzel. Nem kell továbbra is kerülgető uton camogni egymáshoz. Az állomástól egyenest Váradra, vagy fordítottan Debrecenbe röpit bennünket a robogó vonat. Azt hiszem, hogy ennek a közvetlen összeköttetésnek és érintkezésnek gazdasági előnyeit senkinek sem kell bővebben magyarázgatni? Am, necsak a vasuton, necsak az üzleti érdekkötések terén, hanem szívünkkel is közelítsük meg egymást. Közelítsük meg és értsük is meg egymást, mint ahogy hajdanta török-tatár-német dulások között megértették és támogatták egymást az ősök. De, hisz ma sincsen komolyan méltányolható alapja annak az idegenkedésnek, azoknak az ujságokban is megnyilvánult kelemetlenkedéseknek, melyek a két testvér város szeretete és megértése közé tüskés akadályokat emeltek.

Ezért tartom kedvező alkalomnak a félreértések megszüntetésére, egymás érdemeinek méltányosabb megítélésére, kölcsönös gazdasági- és szellemi érdekeink összeegyeztetésére, hogy most a váradai kiváló szerzők darabjának fényes sikerü előadásai alkalmából váradai urak és pedig váradai ujságok kötelékébe tartozó ujságírók- és író urak is hozzánk átrándultak. Személyes tapasztalatok nyomán győződtek meg, hogy Debreczen város közönségének kedves volt e közeledés. Hogy a váradai poeta- és zeneszerzők sikerült alkotásának őszintén tapsolt, irigykedés nélkül hajolt meg mindenki. Legfeljebb azon szemernyi önzéssel tekintvén le a daltól, az élettől ragyogó szinpadra, vajha már egyszer ti váradiai is tapsolhatnátok ilyen meleg érzéssel — debreczeni szerzőknek?

Azért bárlan a *Ma*-hoz, bárlan a *Holnap*-hoz tartoztok is fiuk, ti, akik mindkét városban a tollat forgatjátok, ne hanyagoljátok el ezt a most újra ébredt, újra füződő kölcsönös törekvéseket az őszinte közeledésre.

Juhász Gyuláék költészetének debreceni sikereiből felfakadt rózsaszálak legyenek az utmutatóink jövőre. Mindkét városnak nagy érdeke, gyümölcsöket te-

remtő hasznos érdeke, hogy necsak vasuton, de szívünkkel is közelítsük meg egymást, urak!

Politikai hireink.

Budapest április 2.

Hamis ujsághirek a válságról.

Hogy most már befagytak, elkoptak a háborus szenzációk, a piacilapok a belpolitikai válságokról stüvöltözik rémhireiket.

Különösen Kossuth Ferencel vannak megakadva; holott Kossuth betegén is a közügyekért dolgozik és teljes energiával készíti elő az erőknék egy nagy negyvennyolcas pártban való egyesülését.

— Természetes dolog, írja a Budapest, a függetlenségi párt hivatalos lapja, hogy ez csak a bankkérdés olyan megoldásának alapján jöhet létre, mely a függetlenségi pártot kielégítheti. Ha pedig ilyen megoldás nemjöhetne létre, akkor ismét beláthatatlan zavarok támadhatnak, amelyeknek elkerülése pedig egyformán érdeke nemzetnek, mint uralkodónak.

Ennyi talán most elég is a piaci szenzációk felfuajt hólyagjának a kilyukasztására?

Minisztertanács Kossuthnál.

Budapest, április 2. Ma délelőtt tizenegy órakor Kossuth Ferenc lakásán

Atalanta.

Juhász és Deésy daljátéka.

A csütörtöki premier szép sikerének van egy érdekes tanulsága. Az, hogy lehet valami szép, ügyes, művészi dolog akkor is, ha nem a fővárosból kerül le hozzánk. Hagyományos babona dől meg az Atalanta meglepő sikerével. Nálunk színház és közönség eddig egészen benne élt abban a furcsa felfogásban, hogy ami vidéki, az ügyetlen, az félszeg, az muca. Pestről ami jön, az az igazi, a tökéletes, az utólérhetetlen. És ezen a címen lenyelünk annyit, de annyi sületlenséget, tartalmatlan, dobszóval ránk erőszakolt, felfuajt ürességet, hogy csoda, mint birta közönségünk csömör nélkül.

Ha egyéb érdemük nem volna a váradai szerzőknek, csak azért az egyért örömmel üdvözlőném a bemutatott daljátékot, hogy közönségünknek azt a belénevelt balhítét megtörte. Végre egy vidéken termelt darabnak vidéken elért hamisítatlan sikere!

Annál szebb aztán, hogy az a siker nem külsőségeken épült „csinált” siker, hanem egy költői és zenei szépségekben gazdag, tartalmas szinpadai munka megérdemelt, méltó jutalma.

A libretto Juhász Gyula sok szép, bensőséget lírai versben finomra csiszolódott tollának nemesen komoly munkája. A mese nem eredeti. Pierre Louys híres Aphroditéjéből van véve. Demetriosz szobrász és az alexandriai

hetaira keleti szinpompás, szomorú históriája. Operettének nagyon is komoly tárgya, de van egy nagy előnye. Tarka, lótu szillatos, keleti világot hoz a szinpadra, a mai szinpadai diszletmunka fogásaival mesés hatású, káprázató jelenések gyors egymásutánját veti a színre. És sok-sok kedves csöngésű verse szinte kínálkozik arra a behizelgő, érzéki zenére, melyet szerencséjére meg is tudott adni derék szerző társa.

A mese egyszerű, szinpadra termelt. Bonyolítása azonban több helyt rávall a kezdő szinpadai íróra. A darab van oly jó munka, hogy elbirja az őszinteséget. Azért nem hallgatom el, hogy egy pár javítás bizony ráfér. Aki a mesét különben is ösmeri, eligazodik rajta; de aki ennek ismerete nélkül nézi a darabot, nem egy helyt bizony nem érti az összszefüggést. Ott, ahol a mese jelentősebb fordulatai vannak, nem ártana erősebb *aláhúzó*kkal dolgozni. A darab további — remélhetőleg — még nagyobb sikerei érdekében ezt jó lélekkel ajánlom a libretto szerzőjének figyelmébe.

Máskülönben igazi poetaember munkája, az meglátszik rajta. A színi hatáshoz is van érzéke. Az első felvonás végének s a harmadik felvonás befejezésének kiélezett ellentéte frapáns hatású.

A zene pompásan simul a szöveghez. Csupa buja, dallamos, keletiesen pompázó melódia. Deésy lelkeből meglepő könnyen, szinte áradó bőséggel fakadnak a szebbnél-szebb

dallamok. Ez a főereje. A legnagyobb szerencse zeneszerzőnél. Mert a többi mesterség és ügyeskedés dolga. Ha a dallambőség megvan, könnyen pótolható.

Dallamain a háromnegyedes taktus az uralkodó, csupa lágyan ringó keringőütem. Néha szinte tulságos sok is benne az édeskés melódia. Fárasztóvá lesz. Ugy hiszem, nem csalódom, ha a második felvonás aránylag gyöngébb hatású ennek tulajdonitom. Pedig a zene legszebb, legcsillogóbb számai itt vannak elhelyezve. De zsufooltan, nem gazdasági besosztással. Mint a Lidó tengerhulláma, lágyan simogatja a sok keringő a hallgató füleit, de végre is csaknem álomba ringatja. Ezen is segíteni lehetne egy pár kihagyással, ez a felvonás ugyis fárasztóan hosszú.

De ez nagyon csekély fogyatkozása a Deésy zenéjének, szemben azokkal az igazán szép, frissen csendülő számokkal, melyekkel darabját teleszórta. Az előjátékban Thomár mélabus dala, az első felvonásban Melissa és Narcissus pezsgő táncduettje, Jazon és Myrto páratlanul finom kettőse, Atalanta nagy áriája (Tavaszi álmok, gonosz álmok), Thomár és Atalanta duója, a befejező bacchannália szilaj együttese, a második felvonásban a királynő fohásza Aphroditéhez, a királynő és Thomár kettőse, végül a harmadik felvonásban Atalanta panaszos, keleti melancholiája gyönyörű dala (Isten veled szerelmes élet) igazi gyöngyök a libretto himes szövetén.

A hangszerelésben, a lány, érzéki dalla-

Színház után „Angol királynő”.

minisztertanács volt, amelyen a kabinet összes tagjai részt vettek. A minisztertanács több óra hosszat tartott és igen fontos kérdésekkel foglalkozott. A miniszterek mindenekelőtt a szerb vámháboru ügyét tárgyalták és megállapodtak azokban az elvekben, melyek alapján a közös külügyminisztérium tárgyalásokat indíthat Szerbiával a függő gazdasági kérdésekről.

Foglalkozott ezután a kormány az általános politikai helyzettel. A miniszterek elhatározták, hogy Bécsben mielőbb befejezik a bank-tárgyalásokat.

A kabinet összes tagjai helyeslik az egységes pártalakítás eszméjét.

Háboruból háboruba.

Budapest, április 2. Wekerle Sándor miniszterelnök a hivatalos lap mai számában elrendelte az ő vezénylete alatt álló pénzügyőri hadtest mozgósítását, kiadván a következő rendeletet:

A m. kir. minisztérium 1771. ME. számú rendelete a Szerbiából származó áruk vámkezelése tárgyában.

Ezennel elrendeltetik, hogy a Szerbiából származó áruk az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületére való behozataluknál az 1907. évi LIII. törvény-cikkbe iktatott autonóm vámtarifa tételei szerint vámkezeltesse.

Ezen rendelet a mai nappal lép hatályba.

Kelt Budapesten, 1909. ápr. 1.

Wekerle Sándor, s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Az iparművészeti kiállítás.

Ujabb hírek az előkészületekről.

Debreczen, április 2.

Hatalmas oszlopokon díszes kapuboltozat épül a kereskedelmi tanintézet elé; az ipar-

moknak megfelelően, a fuvola és a vonós hangszerek viszik a vezérszerepet. Nem lármás hatásvadászattal, hanem simulva a vezető motívumokhoz, de talán kissé egyhanguan.

Ami a színház munkáját illeti, azért méltán kijár az elismerés színészeknek, rendezőknek, díszletezőknek egyaránt. Az előjáték tengerparti díszlete oly szép volt, hogy olyat vidéki színpadon igazán ritkán lehet látni. A világi-fási effectusok pompásan érvényesültek. Egy pár tömegjelenet megrendezése sem utolsó munka, a rendező Ferenczi lelkes buzgalma dicsérik. Láttunk pár pompás jelmezt is, viszont — ami igazság, az igazság — statisztákon teljességgel lehetetlen, szinte lesíró, a jelenetek komolyságát kockáztató öltözetet.

A szereplőket csak dicsérettel említhetjük. Zilahiné biztos tudása, gyönyörű hangja kellő érvényesülésre talált. Rózsa Lili pezsgő temperamentuma szinte szikrázott, Nádorral egy kedves duettjét megisméltették, tánca éneke sok elismerő tapsot szerzett neki. Zsigmondy, Gyöngyi Jolán, Radó Anna, a férfiak közül Horváth, Gyöngyi, Nádor elismerésre méltó odaadó buzgósággal segítették diadalra a darab ügyét.

A siker, az meg is volt. Örülünk neki, hogy így volt. Remélni lehet, hogy a debreceni fényes bemutató csak egyik állomása annak a diadalutnak, mely erre a darabra a jelek szerint várakozik.

Cs. F.

művészeti kiállítás bejárója lesz az, mely bizonyára megállít minden járóelőt. Társzerek hordják napok óta a kiállítandó tárgyakat. Most installálják a kiállításban megépített 8 szobás modern lakást. Csak nem régen volt a Szabad Iskolában dr. Rácz Lajos kamarai segédítőkár előadása a modern házról, mint a család otthonáról. Most, mint a kiállítás rendezője, az Iparművészeti Társulat kiválóan ügyes installateurjével, Györgyi Dénes építésszel együtt megvalósítva mutatják be, amit ott szavakban elmondott.

A kiállítás modern lakásának építménybeosztása tökéletes mintaképe is lehet egy telek-közepén épülő modern háznak. A kiállítás területén dolgozó nagyszámú munkás dolgozása maga is pompás látvány, sajnos, hogy idegeneknek nem lehet a bejárást megengedni. De aki látta, kiváló ügyességükért dicséri a kiállításrendezésben speciálta asztalos, kárpitos és szobafestő vállalkozókat és munkásait. A kiállítás helyiségei iskolatermek lévén, a dekoratív részek megépítésének rendkívül nagy munkájára oly kevés időt kaptak a rendezők, hogy csak e speciálta munkások ügyességének és munkaszeretetének köszönhető, hogy megfeszített dolgozással készülhetnek.

A megnyitási ünnepségek iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. Az április 7-ikén délután 1 órakor a Royalban tartandó ünnepi ebéden résztvenni kívánók a részvételi jegyeket a kamara hivatalában válthatják meg. A rendezőség a város művelt és műérzékű közönségéből minél nagyobb társaságot kívánna összegyűjteni a vendégek köré, kik között a kamarakerület főispánjain kívül a fővárosból is igen illusztris társaságot fogunk tisztelhetni. Nagy számmal lesznek képviselve az ország kereskedelmi- és iparkamarái is.

A kultur-ház felől.

(Szük a városi muzeum. — Nem tudják a Kossuth-szobor mintáit hol felállítani?)

Debreczen, április 2.

A kultur-ház szükségessége felől megoszolhatnak a vélemények. Így például mi sem teljesen helyeseltük, hogy most mindenáron keresztül kell hajtani az építkezést. Hogy most a nagy sietés miatt a telekkérdés megoldását is elhamarkodjuk. Ám, kénytelenek vagyunk beösmerni, hogy a szükség törvényt ront.

Az egyik eset a már létező városi muzeummal kapcsolatos. Annyira felszaporodtak, mert egyre is szaporodnak a relikviák, mindenféle muzeumi tárgyak, hogy már a most meglevő gyűjteményt sem tudják elhelyezni a rendelkezésre bocsátott helyiségekben. Azért most a tanács, a muzeumi bizottság kérésére, a „város istállója” nevezetű épületből két nagy szobát bocsátott a muzeum rendelkezésére.

Ez az egyik eset. Eléggé érdekes. Istállóba szorult a muzeum!

A másik eset meg a Kossuth-szoborra hirdetett pályázatokkal függ össze. Hogy a jelzett pályaműveket szemléltetés céljából elhelyezhesse a város, mint már irtuk is, megfelelő helyiség hiánya miatt kénytelen volt a kiküldött bizottság azt javasolni, hogy bár 3—5000 korona áldozattal is, a kiállítás helyül csarnokot építsen a város.

Ezen adatok is csak azt bizonyítják, kénytelenek vagyunk elismerni, hogy a kultur-ház felépítését tényleg nem lehetett volna már sokáig halogatni! Csakhogy most azután a kormány által kilátásba helyezett és lekötött építkezési nagy segílyt is sürgetni kell. A nagy magyar alföld lelkében nemcsak városi, de állami érdek is egy modern kultur-ház felépítése.

EGYHÁZ, ISKOLA.

* **Eröss Lajos székfoglalója.** Eröss Lajos püspök, mint a debreceni egyház megválasztott papja április 25. tartja székfoglalóját.

Ösztöndíjosztás. A fémipari szakiskola felügyelő bizottsága ma délután ülést tartott Kovács József polgármester elnöke alatt. A városi ösztöndíjak odaitéléséről volt szó. A bizottság javaslatba hozta, hogy a kétszáz koronás ösztöndíjakat Kerékgyártó Istvánnak és Pájer Józsefnek a száz koronás ösztöndíjat pedig Erdei Jánosnak ítéltek oda, illetve javasolták a tanácsnak ezen ösztöndíjak odaitélését.

* **Tanítói segílyek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ma leiratban értesítette a városi tanácsot, hogy kiutalta a református tanítók államsegélyét 1907. július 1-től 1909. december 31-ig terjedő időre. A leirat bizonyára nagy örömet fog kelteni a tanítói körökben.

Volt debreceni Vilmos huszártiszt a szerb trónon.

A braganzai herceg Szerbia királya.

Debreczen, április 2.

A braganzai herceg régi és kedves ismerőse a debreceni közönségnek. Hosszu ideig mint hadnagy szolgált a debreceni Vilmos huszárezrednél és Debreczenben még mindig emlegetik azokat a bravuros trükköket, melyeket a sneidig Ferenc József braganzai herceg csapongó, vidám mulatozásai keretében csinált. Most nagyon érdekes hír érkezik róla, még pedig elég kellemesen hangzó szenzációt hozott a fáma. Azt, hogy a braganzai hercegnek kilátásai vannak a szerb trónra.

A debreceniek előtt eléggé ismert vérbeli felséges ur tudvalevőleg elég malőrös ügyek miatt kilépett a hadsereg kötelékéből. A herceg, aki katonatiszt korában nagyon vidám kedélyű, bohém természetű fiatalember volt, most komoly lett. Jelenleg a pármái hercegnek Bécs-újhelyen levő kastélyában tartózkodik és szorgalmasan tanul. Tanulmányai főként diplomáciai stadiumokból állt.

Ferenc József hercegről már sok kalandos hír került forgalomba. Az elmúlt évben, a mikor Carló portugál királyt és a trónörökösöt meggyilkolták, a portugál karlisták detronizálni akarták a mostani dinasztiaát és Ferenc József braganzai herceget akarták a portugál trónra ültetni. Persze, a volt Vilmos-huszártiszt királyságából semmi sem lett, mert a meggyilkolt király örökébe ennek legifjabb fia, Manuel lépett.

A hercegnek ujabban Karagyorgyevics Péter szerb király ingadozó trónját akarják kinnálni. Az igaz, hogy egyelőre csak egy nagy német újság a Berliner Börzenkurrier azt írja, hogy diplomáciai körökben nem tartják minden alap nélkül valónak Péter király lemondását és a Karagyorgyevics-dinasztia bukását. Ugyanez a lap azt is jelenti, hogy az így legközelebb megüresedendő trónra komoly sáncai vannak Ferencz József braganzai hercegnek.

Kézpénznek természetesen nem lehet venni ezt a híradást, ha mindjárt olyan tekin-

MAROSY női-divat terme

Szent-Anna-utca 2-ik szám.

Tisztelettel értesíti a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy bevásárlási utjából haza érkezett. Miért is mint a legkényesebb igényeknek meg-

felelő raktárát a hölgyközönség figyelmébe ajánlja.

télyes lap írja is, mint a Börzenkourrier. Aligha hiszik ugyanis a nagyhatalmak, hogy a bohém herceg uralma alatt rosszabb idők következnek be Szerbiában. Végeredményben azonban mit sem lehet tudni, nagyon könnyen meglehet, hogy a volt debreczeni Vilmos huszár tiszt mégis csak beletül a sok ingadozásnak kitett, véres árnyakkal környezett szerb trónba?

HIREK.

Művészeti kiállítás a Bikában.

— Istvánffy Gyula képképzőművészéről. —

Egy jőnevű festőművész Istvánffy Gyula, költői felfogású, gyöngéd érzésű tájképfestő rendez városunkban kiállítást a maga műveiből.

Istvánffy nem csekély becsülésnek örvend a magyar művész világban és teljes méltánál találkozik a magyar művelt közönség körében. Kis terjedelmű, finom kivitelű vásznai országsszerte el vannak terjedve, annival inkább, mert tárgyul egyaránt választja a szülőföldjének, a bércei Erdélynek regényes vidékeit és az alföldnek, ahol hosszabb ideig lakott (éveken át volt a művész és költő gróf Zichy Géza titkára Tetétlenen) kies rónáit.

Legutóbb Nagyváradon aratott nagy sikert képképzőművészével, amelyről az ottani lapok egyhangúlag igaz elismeréssel nyilatkoznak. — Reméljük, hogy Debrecenben is méltó érdeklődésre talál és hogy az alatt a néhány nap alatt, amennyire kiállítását tervezi nálunk, sok debreceni ember fog megismerkedni egy valódi magyar művész szép festményeivel és nem kevés műbarát fog magának Istvánffy Gyuláról maradandó emléket szerezni egy kedves tájkép formájában.

A kiállítás f. hó 4-től, vasárnaptól kezdve egész nap megtekinthető az Arany-Bika termes-szobájában I. e. 12.

Eszterházy Pál cifraszűrei.

— 50 darab cifraszűrt rendelt Debrecenből. —

Eszterházy Pál grófnak, az egykori Vilmos huszár hadnagynak, vissza-vissza vágyódik a lelke hozzánk.

A pápai hitbizomány fejedelmi vagyónu ura nem felejt Debrecen! A sokaktól leszólt Debrecen, ahol ifjúsága szép éveit töltötte el ez a rokonszenves főúr! A magyar cigánynak, a magyar viseletnek, magyar népies dolgok megtartásának és terjesztésének ezen áldozatkész pártfogója.

Várkastélyának termében most is egyik legkedvesebb debreceni emlék az a cifraszűr, melyet debreceni szűrszabó mesterek készítettek remekbe. Finom posztóból. Eleven selyem virágokkal kivarva . . .

Most ismét ilyen célból kerestette fel Eszterházy Pál gróf a debreceni szűrszabó mestereket. E napokban Péter nevezetű hűséges „komornyikját” küldte Debrecenbe. Péter ural 50 darab cifraszűrt rendeltetett meg a hozzáértő mesterekkel.

Meglepő szép

Czipő és kalap

ujdonságok

Neumann Testvérek

cézgnél

a Tisza palotában.

Telefon 434.

1 pár Női Chevro félczipő 4 frt. 50
egész 4 frt. 1 pár férfi Chevró czipő 5
frt. Boxbőr 4 frt. 50.

A közelgő husvétünnepre פסח פסח fűszer-
árak, amely minden saját felügyeletünk alatt
lesz kiszolgálva, legolcsóbban beszerezhetők

Grünberger és Glück

fűszer- és gyarmatárú nagykereskedőknél Csapó-utza 16. szám.

Azomban hírforrásunk azt nem tudta megmondani, hogy mi szándéka van Eszterházy Pál grófnak ezzel a nagy tömegű debreceni magyar cifraszűrral? Egy bizonyos, hogy a szijgyártó mesterek is régen csináltak ilyen jó vásárt, mint most a Pál gróf Péter nevezetű komornyikjával! . . . Dalolva varrták az eleven selyemvirágokat a posztóra.

— **A Petőfi-dalkör Segesváron.** A Petőfi-dalkör választmánya mult hó 27-én tartott ülésén véglegesen elhatározta, hogy ez év július 29-én Segesvárra kirándulást rendez s az ott levő Petőfi-emléket, a lánglelkű költő halálának hatvan éves évfordulója alkalmából megkoszorozza s a városban hangversenyt rendez. Derék dalosaink vállalkozását mindenesetre siker fogja koronázni.

— **Kinevezés.** Ethey László végzett joghallgatót Weszprémy Zoltán főispán díjtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **A debreceni gyermeknap.** A gyermekvédő liga javára tartatni szokott gyermeknapot Debrecenben ez idén nem e hóban, hanem május elején tartják meg. A teendők megbeszélésére legközelebb Weszprémy Zoltán főispán ülést fog összehívni.

— **Az utszéről.** Az átrándult váradi írók, újságírók, irodalom- és művészet barátok, a fényes sikerű „Atalanta” kiváló szerzőinek üdvözlésére, az este, mintegy 50 főnyi társaság gyűlt össze az „Angol Királynő” szálló barátságos fehér termében.

Mozgékony fiatal erők szállották meg a terem sarkában kitoldott asztal mellékét. Jó Szávay Gyula „apánk—vajdánk” volt a sarokban a „kunkapitány.”

Darkó Ernőt, az eljövendő debreceni egyetem egyik délcég oszlopát — lányos mamák ügyeljenek rá! nem koránál fogva soroljuk fel az öregebb, illetőleg öregedni kezdő urak között! De mert jól esett, hogy a kollegiumnak is köztünk láttuk egyik érdemes képviselőjét. . . Kardos Bertinek már némileg a korát is figyelembe lehet venni. Ős idők óta legjobb akarója minden „bohém” mozgolódásnak! Nemcsak mint buzgó főtűtő, mint író is betartja Csokonainak hagyományait.

— Gyöngyi Izsó ne savanyogj! Nem a csikóbőrös kulacsra gondoltunk mi most a Holnap ifju erőinek érdekes társaságában! Csakis úgy értettük, hogy sok olyan lelkes barátot kívánunk az íróknak, mint Kardos Albert tanár uram, kedves írotársunk, aki képes még a világjáró Oláh Gábriel által előadott párizsi fekete miséket, pardon! — meséket is galamb szívvvel, némán begyébe szedni.

Ott volt a „Zsűl” is ezen az estén! még a színügyi bizottság tagjai is meglehettek volna elégedve vele! Nem mint direktor, egyszerűen, „Zsűl” volt jelen „viz nem kell neki” Tallián László borotvált bajszu adjutánsával.

Az atletikát Hajnal doktor képviselte. Az acélkék szemű Krasznainé — a Krasznai már megint sokat beszélt! Gyöngyi Jolánka, a nótás kedvű művésznő voltak a rózsák ebben a csupa tüske társaságban. . . Jeminő! Mennyi költő, író egy bokorban? Hát még a tojáskái az újságírásnak.

Tegnap, — Ma, — Holnap, — sőt még a Holnapután is képviselve volt itt.

Juhász Gyula, az „Atalanta” szerzője mélyen átértett szavakkal hódolt a debreceni színház vezetőségének és Debrecen város közönségének. Korán örültünk, hogy ezzel be is fejeződnek a felkészültök! Csakugyan Szávay Gyula nem mondott semmit. Hiába kérelték:

— Halljuk! Halljuk Szávayt! Hallgatott a mézes száju poéta mester. Bezzeg Zoltánt, az eltévelyedett Gál költőt nem unszolta senki és mégis megadta a „vészkiáltást” a debreceni gyepszéről!

Node a cédrusfa nagy Dézsi Alfréddel nem birta ki a versenyt a Zoltán. . . Ugyanis Dézsi énekszámokkal is élénkitette a tőszóját. Nem zavarták Alfrédet, az „Atalanta” muzsikájának daloslelkű szerzőjét az irigykedő közbekiáltások sem:

— Hej, Dézsi! Lekésél a vonatról?

Dézsi dallamoknak közbefűzésével mutatta be, hogy miként szokták a modern zeneszerzők zeneszámjaikat — összeszerezni. . . Persze! A hatás még óriásibb lett volna, ha Dézsi tényleg lekésik a Nagyváradra indított éjféli vonatról?

Node, ha el is utazott Dézsi, a Hajnal doktor — és Szilágyi (nem antialkoholista!) opera-társasága tovább dudolta a kedves melódiákat. Mignem egyszer csak azon vette észre magát a szintén jelen volt tépei „kis” Grósz Feri, hogy már virrad. . . Amidőn Nádor Zsiga is megdörzsölte a pápaszemét és lassan-lassan hazaballagtak, szerteoszoltak a legények, bár némelyek, mint Horváth Kálmán is, aggályokkal!

— Mi lesz most? . . .

Hejh, hejh! Ezek a váradi fiúk! . . . Ha többször átnéznének! Még a debreceni bohémek is hamarabb megtalálnák egymást!

— **Szociális gyűlés.** Az ácsok debreceni szakszervezete vasárnap délelőtt a „Korona” vendéglő nagytermében gyűlést tart. Az ülés megtartására a polgármester az engedélyt megadta.

— **József főherceg Debreczenben.** Egyik debreceni előkelő szálloda tulajdonosunk csütörtökön táviratot kapott Budapestről. A távirat azt jelezte, hogy: József főherceg csütörtökön Debreczenbe érkezik s az illető nagyvendéglősnek a szállodájában telepedik meg.

Elképzelhető az a sürgés-forgás, mely a sürgöny vétele után a szállodában támadt! Poroltak, suoltak az egész vonalon. Lőn frakkoknak is keményre vasalása. Torokköszörülés az elmondandó üdvözlő beszédhez. Áldozatra szánt malacoknak sivatása a konyhán. Utolsót gágogtak a gyenge libák és a pincemester is előkotorta a pókhálós zugolyokból legféltettebb palackborait.

És elmúlt a dél! El a délután. Következett az este. Megérkezett e napszakban az utolsó budapesti vonat is. . .

Az izgalmak a tetőpontig hágtak. . .

— Ah! a főherceg! Hol van a főherceg? . . . Az utolsó bors-gyömbérben utazó vigéc is leszállt a vonatról! Ah! Csak a főherceg nem volt látható sehol. Mintahogy nem is jött

le Debreczenbe a népszerű főherceg. S bár későn, észbe kapott a vendéglős jóbarátunk. Megnézte a kalendáriumot. Elképedve látta, hogy most csütörtökön éppen április első napja volt . . .

Vaskos áprilisi tréfának esett áldozatául szegény.

— **Rablótámadás újpesti módra.** Hajoszóboszlón tegnap teljesen az újpesti eset mintájára vakmerő rablótámadás történt. Berkovics István odaváló kereskedő üzletébe fényes nappal betért két fiatal suhanc, akik az öreg kereskedőt a földre teperték. Majd ártalmatlanná tették ennek 60 éves feleségét is. Ezután neki estek az üzletben levő áruk, melyeket a földre hánytak, végül a kézi pénztárból 24 koronát elvittek. A csendőrség a vakmerő tetteseket Bokor István és Nyitrai Gábor személyében kinyomozta és letartóztatta. Vasra verve tegnap szállították be az ügyész-szeghez.

— **Meglopta Szent Antal perselyét.** Pár héttel ezelőtt a Szent Anna utcai római katolikus templomban betörés történt. Ismeretlen tettes feltörte a Szent Antal perselyt, melynek tartalmát körülbelül 12—15 koronát magávit vitt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított. A tettes már-már kézrekerült, de ellene nem volt semmi bizonyíték. Így a rendőrség kénytelen volt a nyomozást megszüntetni és a nyomozás iratait áttette az ügyész-szeghez.

— **Ki a legnépszerűbb cigányprimás?** A Magyar Cigányzenészek Lapja nyilvános szavazást rendezett annak eldöntésére, hogy ki a legnépszerűbb cigányprimás Budapesten és a vidéken. A szavazás eredményét tegnap tették közzé. A legtöbb szavazatot Rácz Laczi kapta, aki 6843 szavazattal az elsőre kitűzött nagy aranyérmét nyerte. Utána következik Csóka Józsi 3986, Sárai Elemér 3864, Kiss Jancsi és Babáry Józsi 3002, Sovánka Nándor 2890, Vörös Elek 2864 és Farkas Pali 2820 szavazattal. — A vidéki primások közül az elsőket: Dick Gyuri és Kozák Dávid brassói zenekarvezetők, akik mindegyikére 4684 szavazatot esett. Utánuk következnek: Csikay György (Kolozsvar) 2380, Hamza Gyuri (Nagyvárad) 2200, Káló Géza (Nagyenyed) 2100, Pongrácz (Kolozsvar) 2086, Barcza Józsi (Kaposvár) 2083, Bebe Károly (Nagyvárad) 1496 és Magyar Imre (Debreczen) 1490 szavazattal; node azért a mi Rácz Károlyunk és Kiss Bélánk se szégyeljék magukat; mert ha versenyhegedülésre kiállhatnának azokkal a többi híresekkel, mind Magyar, mind a Rácz, mind Kiss Béla ott ragyognának a legelső között az ő megbüvölő művészetükkel.

— **Rejtély egy holttest körül.** Mult számunkban megirtuk, hogy a libabert egyik kutjában emberi holttestet találtak, melyről kiderült, hogy Nagy József Csemete-utcai lakossal azonos. A rendőri vizsgálat azt állapította meg, hogy Nagy József részeg fővel eshetett bele a kutba. A rendőrség az iratokat ma beszovalgáltatta az ügyész-szeghez, de Gáthy Bálint kir. ügyész nem adta meg a temetési engedélyt, hanem szélesebbkörű vizsgálatot és a hulla felboncolását rendelte el. Nagyon gyanus ugyanis az a körülmény, hogy a holttesten ütéstől vagy zúzódástól származó sérülések láthatók. Nincs kizárva, hogy Nagy József

büntény, vagy bosszu áldozata. Az is történhetett, hogy cimborái, akikkel a végzetes éjjelen együtt ivott, véletlenül, vagy talán szándékkal lökték bele a kutba. Ezt van hivatva felderíteni a megindult vizsgálat. A boncolást ma délután Horváth Arthur törvényszéki orvost végezte. Holnap a Libakertben helyszíni szemle lesz, melyen Gáthy ügyész, dr. Kovács vizsgálóbírósegéd vesznek részt. Az eljárást azonkívül még Szebenyei József kertész ellen is folytatják, aki nekertjében az eset történt. Az eljárásra az ad alapot, hogy kutat káva nélkül nem szabad tartani.

— **Az április bemutatkozása.** Ma reggel még enyhe verőfényt árasztva pirban kelt föl a nap és délre már csunya forgószél, por-kavaró szélvihar riasztotta el az utcajárástól az embereket. Estére már esővel vegyest valósgos orkán dühöngött. Szóval amilyen jól indult a tavasz, olyan rossz a folytatása. De ez különben csak az április bemutatkozása és a böjti szelek elmúltával bizonyára megint állandó lesz a verőfény, a napsugár.

— **Egy magyar költő pályafutása.** A világhírű orosz író, Gorkij Maxim a kenyérgyuró teknő mellett kezdte pályafutását. De hamarosan megunt a tisztos pékmesterséget és végigbarangolva Oroszországot, újságíró lett. Rövid idő alatt azután világhírű író lett az orosz csavargóból. Hasonló pályát futott meg egy fiatal magyar költő, Peterdi Andor. Ő is pékinas volt, majd ökörhajcsár lett belőle, később színész. Költői talentumát kezdtek felismerni s most már eléggé ismert neve van az újabbkori magyar poézisban. Ő maga így mondja el érdekes pályafutását:

— Tizenégyéves voltam s miután iskolába már nem jártam, anyám elhatározta, hogy kifanultatja velem a pékmesterséget. Szemben velünk lakott egy pék s az szivesen magához fogadott három inasesztendőre. De egy évi keserves inaskodásom után, amikor már megcsömöröltem a jó, ropogós süteményektől, — egyszerűen kerekelt oldottam és hallani sem akartam többet erről a mesterségről. Anyámat, aki még öt fiatalabb testvéremmel nagy szegénységben élt, rosszaságom nagyon elkészeríté s azzal fenyegetett, hogy javító-intézetbe küld, ha vissza nem megyek. — Én azonban nem tágitottam, de hogy kiengeszteljem, azt mondtam, hogy pénzt fogok keresni és haza adom, inasnak azonban többé nem megyek. Egy délelőtt — éppen marhavásár volt — künn csavarogtam a vágóhid közelében. Egyszer csak hozzám lép egy marcona legény s azt kérdi tőlem:

— Őcsém akarsz pénzt keresni?

— Már hogyne akarnék — feleltem röviden.

Ezzel a markomba nyomott egy hatalmas furkós botot, hogy hajtsam utána az ökröket az istállóból. Alighogy beteretlünk a rakoncátlan tinókat a vásár tere, megszólít egy másik ember, hogy segítsék neki is és délután két óráig megkerestem így vagy három forintot. Ez volt életem első keresménye. Néhány hét mulva egy mészárosmester felismerte bennem a mészáros talentumot s magához fogadott inasnak. Így lettem hajcsárból mészáros. Talán két esztendő után már vizsgáztam a Vigszínház szinpadán. Molière Kénytelen házasságában egy tudós szerepében. Mint színésznövendék jelent meg Szívem címmel az első verseskönyvem. A mostani könyvem, mely A mélységből címen husvétkor jelenik meg, immár a negyedik verseskönyvem.

— **A törzsmének beosztása.** Minden tavasszal megszokták ejteni a tenyész gulyák, törzsmének és apa állatok beosztását. Az erre szolgáló javaslatot a hortobágyi intéző-bizottság teszi meg. A bizottság április hó 4-én az Epreskertben gyűlést tart, amelyen az ugyne-

vezett cifra ménesbe és tenyészgulyába a törzsménésbeli méneket, illetőleg a gulyából a bikákat, mint apa állatok fogják beosztani. A hortobágyi intéző-bizottság tagjai a városgazdai hivatalban reggel jönnek össze és onnan indulnak kocsin az epreskertbe.

— **Remek választék jó mosó zefirekből** (férfi ingre és női bluzra) kartonokból, batisz-tokból. Gyönyörű szövet, csipke, tiill, függönyök és torok, ágy- és asztalterítők. Kókusz lábtörők. Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő-köpenyek, fürdő-lepedők és egyéb tavaszi és nyári cikkek. Férfi, női és gyermek kész fehéreneműek. Menyasszonyi kelengyék **Kardos Lászlónál** Debrecen, Kossuth-u. 9. Alapítattott 1831. Telefon 113.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Budapesti jelentés szerint az osztálysorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyerevényeket huzzták:

40.000 koronát nyert: 99252.

10.000 koronát nyertek: 24258 113107.

5000 koronát nyertek: 2522 42199 50381 68766.

2000 koronát nyertek: 580 2387 2334 6229 8034 9923 12228 14224 23394 28543 29651 30166 32226 35455 35631 37642 41985 42508 47203 51589 52537 55204 59280 72746 76155 78921 79414 99479 116909 119527.

A többi kihuzott számok 1000 vagy 500 koronát nyertek.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. vevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsósá-gairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **Pénc-, szivar-, cigaretta-tárcák női kézi-táskák, uti bőröndök és utazókosarak a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában.**

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógytudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász, orr, gége és fül orvos rendel. d. e. 8—10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

— **Olcsó és előnyös feltételek** mellett törleszhető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete” (Csapó-u. 1.)

— **Valódi angol és solingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készületek és kellékek beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik áruházát Kossuth-utca 4-ik szám.**

— **Tajtékipák, acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban** szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádogos-utca 4. szám.

— **A legjobb izü aromás pörkölt kávé** Félegyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörköldé a kirakatban Piac és Miklós-utca sarok.

— **A fürdőre utazó közönségnek** tisztelettel hozom tudomására, hogy Kápolnás-utca 1. szám alatti műhelyemben kézi és láda bőröndök, bőrtáskák elegáns kivitelben és jutányos árban beszerezhetők. Ugyancsak javítások olcsón és jól eszközöltetnek. Czitrom Ignác.

— **Ügyes varróleányok** felvételnek Fenyő Sándornénál Zugó-u. 6. sz.

— **Jó megjelenésű egyén, ki helyi ismerettel bír, kiadóhivatalunk részére** felvétetik.

— **Használt butorokat** veszen, használt butorokat elad Tibayné Kossuth-utca 41.

— **Jó magyaros házi kosztot** Lengyel Miklós „Vasut”-hoz című vendéglőjében (Petőfi-tér) kaphatunk. Abonomakat is elfogad. Sőr állandóan frissen csapolva. Kítettő kerti és hegyi borok.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy az eladás még mindig tart.

Klein L.

Városi bérház 1. szám.

— **Ha igazán** érdeklő Önt testének egészsége és ápolása, úgy olvassa el az „Egészség és fertőtlenítés“ című érdekes könyvet, melyet minden gyógyszerárban vagy drogeriában ingyen kiadnak. Ahol nem volna raktáron, ott forduljanak közvetlen dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárához Ujpesten, mely cég ingyen és bérmentve azonnal megküldi a könyvet.

SZINHAZ.

* **Az Atalanta** második előadására is nagyon szép közönség gyűlt be a színházba. Dacára az est folyamán feltámadt szélvész, esős időnek, nagy érdeklődés mellett telt ház lelkesedett a váradi szerzők nagyjértékű alkotásán, melynek szépségeit és a szerepvivő színművészek, művésznők sikerét lapunk mai tárcarovatában méltatjuk. Egy bizonyos, hogy a debreceni színházjáró közönséget meghódította ez a sikerült, poetikus alkotás.

* **Olasz opera énekesek vendégjátéka.** Vérbeli opera előadásokban lesz részünk a jövő héten. Ferrari lovag, a kiváló tenorista, két kiváló olasz művésznőt és művészt hívott meg egy magyarországi turnéra és Debreczenbe is ellátogatnak Zilahy Gyula meghívására. Kedden kezdik Verdi Rigolettojával. A herceget Ferrari lovag. Gildát—Pieron k. a. Rigoletót —Ercolani adja. Pieroni kisasszony a római „Nemzetközi Színház“ opera coloratur énekesnője, míg Ercolani ur a római Constanza Színház tagja. Szerdán Traviattában folytatják vendégjátékukat és csütörtökön Carmennel be is fejezik.

* **Hortobágyi virtus.** Gyöngyi Izsó debreczeni vidékén játszó eredeti népszínműve lesz a legközelebbi reprize a színháznak. A színtársulat tagjai a legnagyobb ambícióval készülnek, hogy sikerre vigyék szerző collegájuk hatásos darabját.

Mi az ujság?

— Érdekesebb esetek. —

Budapest, április 2.

Vénusz a Sósfürdőben.

Tegnap Vénusz asszony ott sétált a budai Sósfürdőben. Egészen úgy, abban a jelmezben, ahogyan Aphrodite kikelt a habokból. És énekelt hozzá. Valami saját szerzette dalt énekelt hozzá. „En vagyok a Vénusz“ szöveggel. Csak hosszabb rábeszélésre sikerült felöltöztetni, mert mind mondá, utálja a ruhát. Mikor bevitték a főkapitányságra, csak annyit sikerült megállapítani róla, hogy Fischer Mórné, született Weisz Róza, egy dúsgazdag nagykereskedőnek és földbirtokosnak a felesége. Nagyjértékű ékszert és néhány korona pénzt találtak nála. Átszállították a lipótmezői tébolydába.

Cigánybáró az udvari operában.

Jókai—Strausz világhírű operáját, a Cigánybárót, legközelebb színre hozzák a bécsi udvari operában. Scrotter játsza Barinkayt.

Földvásárló lengyel herceg.

Arad, április 2. Lykoomirszky Kázmér lengyel herceg, az osztrák képviselőház tagja, két nap óta tárgyal aradi birtokosokkal egy aradmegyei nagy erdőbirtok megvételéről. A herceg negyven millió koronát szánt magyarországi birtokok vételére.

Az elzüllött tanító.

Egy javíthatatlan „vén bünös“.

Budapest, április 2.

A főkapitányságról tegnap egy „vén bünös“ került az ügyészség börtönébe. A „Büntetői Értesítő“ erről a letartóztatásról így emlékezik meg:

Sárosi Gábor, törökszentmiklósi születésű, 57 éves, nőtlen, volt tanító, most szállómunkás, zsarolás vétsége miatt került összeütközésbe a büntető hatóságokkal. Harminchárom éves korában a szerencsétlen ember, aki még akkor községi tanító volt, öcscsének rábeszélésére, azzal szövetkezett és a törökszentmiklósi országúton meggyilkoltak és kiraboltak egy utazó kereskedőt.

A rablógyilkosok után sokáig nyomoztak, senki sem gyanúsította a községi tanítót, míg a véletlen ki nem derítette, hogy kik a gyilkosok.

A rablógyilkos tanítót 20 évi fegyházra ítélték és egész büntetését kitöltötte, mert a fegyházban nem jól viselte magát és az egész idő alatt dolgozni, mesterséget tanulni nem akart. Amikor kikerült, mindent megpróbált, de mert más foglalkozást kapni nem tudott, beállt szállómunkásnak.

Tegnap Budapesten letartóztatták. Valami kis zsarolást követett el Törökszentmiklóson és az ügyészség nyomozó levelet adott ki ellene. A rendőrtisztviselőnek itten nem is válaszolt a kérdéseire.

— Ne beszéljünk erről! Nem tudok semmi zsarolásról. Aztán mi van vele? Csukjanak le. Megszoktam én már azt az életet és úgy is ott bent fogok meghalni.

Azontúl egy szót sem szolt.

TÁVIRATOK.

Legújabb hírek Szerbiából.

A trónváltást cáfolják. — A szerb tisztek a kormány ellen. — Várháború Szerbiával.

Belgrád, április 2. Milovanovics külügyminiszter egy ujságíró előtt erősen megcáfolta azokat a híreszteléseket, — mintha a nép a dinasztia ellen forrongna. Az ország csendes, mondta a szerb külügyminiszter, a háborus bonyodalom befejezést nyert és most a kormány azon fáradozik, hogy a monarchiával való gazdasági konfliktust megoldja.

Budapest, április 2. Az osztrák-magyar külügyi kormány felhivatalosan megcáfolja a szerb trónváltásról terjesztett híreket. Ezeket teljesen alaptalanoknak mondja. A kommunikék szerint publicitásnak az lenne a kötelessége, hogy a javuló helyzetet alaptalan híresztelésekkel ne rongosítsa.

Belgrád, április 2. A Nisben állomásozó két lovasezred tisztikara a hadügyminiszterhez közös felterjesztést intéztek, hogy levetik az uniformist, ha ő is azonosítja magát a hazaáruló kormánnyal. A tisztek trónváltást követelnek.

Belgrád, április 2. A hadgyakorlatra behívott póttartalékosokat hazaeresztették. A háborus előkészületek már minden vonalon megtörtént.

Belgrád, április 2. Bécsi jelentések szerint a várháború hamarosan véget ér. Bécsben kerülni fogják a várháborút s tán már szombatára meg lesz az

az alkalom, hogy a vámügyben a tárgyalásokat megkezdjék.

Bécs, április 2. A Wiener Zeitung közli a pénzügyi, a kereskedelmi és földművelési miniszterium rendeleteit az érvényben álló vámtarifa általános vámtételeinek szerbiai származású árukra való alkalmazása tárgyában.

Tisztek Péter király ellen.

Zimony, április 2. Zsivkovics hadügyminiszter a moravai és desumedijai dandárok parancsnokaitól, Bogovics és Marinovics ezredekétől azt az értesítést kapta, hogy Nisben, Kruzevácsban és Kragujevácsban felfedezett katonai összeesküvés miatt ujabban több tisztet köztük egy őrnagyot is letartóztattak. Az összeesküvők célja György trónörökös királyá proklamálása volt. Zsivkovics hadügyminiszter Marinovics ezredet Belgrádba rendelte.

Bosznia-Hercegovinát kettévágják.

Budapest, április 2. Egyik horvát lap legutóbbi számában azt írja, hogy a kormánykörök az annektált tartományok sorsát akként intézik el, hogy Bosznia-Hercegovinát kettévágják. Egyik részt Dalmáciához, tehát Ausztriához, a másik részt Horvátországhoz, vagyis közvetve Magyarországhoz csatolják.

Hogy a kormánykörök tényleg foglalkoznak ilyen tervvel, mutatja az a körülmény is, hogy a horvát lap híret eddig nem cáfolta le, sőt Budapesten egyik félhivatalos is jelentette.

Az angol király halálhíre.

Madrid, április 2. Ma az a hír tartotta itt magát, hogy a Biarritzban üdülő Edward angol király szülését következtében meghalt. A hírről sem az angol kormánynál sem a királyi háznál nem tudnak semmit.

Zeppelin kísérletezései.

München, április 2. Délután háromnegyed két órakor itt nagy néptömeg éljenzése közben Zeppelin léghajójával leszállt. Hercegek és más méltóságok társaságában villásreggelizett és késő délután délnyugati irányban újra felszállt.

Szerbia fővárost cserél.

Belgrád, április 2. Sztojkovics elnöklő alelnök ma bejelentette a skupstinának, hogy az elnökséghez 72 képviselő aláírásával ellátott petíció érkezett, mely az ország fővárosának Belgrádból az ország belsejébe való áthelyezését javasolja. Ezt a petíciót az elnökség átadta a kormánynak. A beérkezett iratok elintézése után a skupstina április 15-ig elnapolta magát. Az új szerb főváros valószínűleg Nis lesz.

Eszterházy Ferencz meghalt.

Pécs, április 2. Eszterházy Ferencz gróf 70 éves korában ma szívszélhűdés következtében meghalt.

Fejedelmi keresztelők.

Madrid, április 2. Tegnap délután keresztelték meg Ferdinánd infáns és Mária Terézia infánsnő ujszülött fiát. A keresztetszülők a király és királyné voltak.

A Spuller-féle fényírdát átvettem, hol készülnek matt, platin, sépsia és fényes fényképek és I. lapok, a mai kornak megfelelőleg. Kérem a közönség becses pártfogását továbbra is,

Csengeri Piroska.

Robbanás egy gyárban.

Rimaszombat, április 2. Az újantálvölgyi üveggyárban ma egy petroleum kazán felrobbant. Egy munkás szörnyet halt, többen megsebesültek. A gyár pedig leégett. A kár óriási.

A lőpor raktár támadói.

Temesvár, április 2. Tegnap éjjel ismét merényletet követtek el a temesvári lőporrotony ellen. Éjjel fél tizenegy órakor az Erzsébetváros felől kocsin, nyolc kilenc egyén érkezett a lőporraktár elé. Mintegy ötven-hatvan lépésnyire a lőporraktártól megállt a kocsi, a rajtaülők leugráltak, mire az őr kétszer rájuk löött. Ekkor egy jalkiáltást lehetett hallani. Az ismeretlenek ismét felugráltak a kocsira és Giroda felé hajtottak. Az őrség egy része utánuk iramodott, de már nem tudták őket utóérni. Ma hajnalban az őrség átkutatta az egész környéket, de nyomra nem tudtak akadni. Konstatálták, hogy a támadók könnyű, keskeny keréktaipu kocsin jöttek és vagy nyolckilencen lehettek, akik közül néhányan bocskort viseltek. Nyomozzák őket.

Öngyilkos főhadnagy.

Szeged, április 2. Kaiser Nándor 65. gyalogezredbeli főhadnagy ma lakásán Browning revolverével szíven lőtte magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) korona
25)

kizárólag
MANDELLIPÓT
raktárában.

2514

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Italszerető betörő.** A múlt hó elején a Hatvan-utcán éjnek idején elfogtak egy embert, aki Áron Manó pálinka üzletének pincéjébe betört. A szomjas ember neve Jakab István debreczeni asztalos, aki állás nélkül lévén, betörésre vetemedett. Éjnek idején elbujt Áronék pincéjébe s egyéb elvinni való híjján egy üveg likőrt kapott a hóna alá. A kapuban a rendőr elcsipte. Ma ült Jakab István felett törvényt a debreczeni kir. törvényszék. A tárgyaláson beismerte tettét, csak azt nem vállalta el, hogy a pincében hagyott betörő szerszámok az ő tulajdonát képezik. A törvényszék a vád- és véd-beszédek meghallgatása után bűnösnek mondta ki Jakab Istvánt s 6 hónapi börtönre ítélte. A büntetésbe eddigi vizsgálati fogságát betudják.

§ **Tizennégymillió örökségi per.** Budapestről távirják: A kuria első büntető tanácsa ma hozott ítéletet abban a nagy örökségi perben, amelyet néhány főúri család részéről folytattak özvegy Batthyány Béláné grófnő hagyatéka körül. A grófné, akinek születési neve Tarnóczy Etel, különcködő természetű nő volt, aki a kereskedelmi kórházban saját komornájának neve alatt gyógyíttatta magát és ott meg is halt. Tizennégy millió korona vagyonából egy Batthyány grófi majorutus felállítását rendelte. Ezt a végrendeletet a törvényes örök-

sők, ugymint néhai Tarnóczy Gusztáv, Erba-Odescaichi Hugoné hercegné, O'Donnell Henrikné grófné szül. Tarnóczy Antónia, Tarnóczy Béla és Kázmér és özvegy Biordy Antalné grófnő pörrel támadták meg, hivatkozva arra, hogy a király új hitbizomány létesítéséhez szociális és politikai okokból nem adja jóváhagyását és hogy maga a végrendelet is magánjogi hiányosságban szenved. A szombathelyi törvényszék és a győri tábla is elutasította a végrendeleti örökösök keresetét. A kuria ma végérvényesen elutasította a keresetét.

§ **Egy pár cipő.** Lopás büntetéseért állott a törvényszék előtt ma délelőtt Kokas Erzsébet rosszhírű leányzó. A jeles nőszemély régi ismerőse a büntető hatóságoknak. Ezúttal egy pár cipő eltulajdonítása miatt került a törvény elé. Hetekkel ezelőtt, mint rendesen, foglalkozás nélkül a vasuti állomás körül ödögött. Az ácsorgás közben szemébe ötlött egy a vonattal érkezett cseléd lány, aki batyujával a városba igyekezett új gazdájához. Megszólította a leányt és nagy készséggel ajánlkozott neki, hogy behozza holmiját, mit az szívesen fogadott. Utközben aztán szivesség fejében kicsente a batyuból nyolc korona értékű cipelőjét. Persze csakhamar elfogták cselekedetéért. A tárgyaláson beismerte bűnét, mire a törvényszék négy havi fogságbüntetésre ítélte. A büntetésből egy hónapot vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek. Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 2.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Szilárd rányzat mellett 10,000 méter-mázsza került forgalomba 10—15 fillérral drágább áron. Egyéb gabonanemek közül zab és árpa jól tartott, a többi 5 fillérral drágábbak. Idő: borús és hűvös.

Buza április	14.14—15
Buza májusra	13.91—92
Buza októberre	11.41—42
Rozs áprilisra	10.40—41
Rozs októberre	9.36—37
Zab áprilisra	8.85—86
Zab októberre	7.55—56
Tengeri májusra	7.60—61
Tengeri júliusra	7.76—77
Repce augusztusra	14.35—45.

Regény-csarnok.

64. Regény.

A nagy rejtély.

„Még mielőtt benyitottam, már nyögni hallottam Macallannét. Iszonyu kinba volt; belseje s gégéje egy tűzben égett, a mint dadogásából kivettem s egyuttal folyvást émelgett, ép úgy, mint korán reggel. Bár nem vagyok orvos, mégis arczából is megláttam, hogy e második roham az elsőnél sokkal komolyabb természetű. Megrántva a csengetyűt, hogy rögtön Macallan urért küldhessek, azonnal az ajtóhoz siettem s megnéztem, nincsen-e valami cseléd közelemben.

„Az egyetlen személy, kit a folyosón megpillantottam, Beaulyné volt. Azt mondá, hogy saját szobájából jön, Macallanné hogyléte felől kérdezősködni. Azt mondtam neki: „Nagysád, Macallanné ismét veszélyesen beteg. Nem lenne-e oly kegyes ezt Macallan ural tudatni s orvosért küldeni?” Azonnal lefutott a lépcsőn a mondottakat teljesítendő.

„Még ajg tértem vissza az ágyhoz, midőn Macallan ur és Beaulyné együtt tértek vissza; Macallanné sajátosság tekintetét vetett mindkettejükre, oly tekintet, mit lehetetlen leírnom, s rájuk parancsolt, hogy távozzanak. Beaulyné, ki igen ijednek látszott, rögtön visszavonult. Macallan ur egy-két lépéssel közelebb lépett az ágyhoz. Neje ismét ránézett, ismét feltűnt azon sajátosság, megmagyarázhatatlan tekintet, s ré-

szint mintha fenyegetné, részint mintha kéne, felkiáltott: „Hagyj az ápolónővel! Menj! „A férfi csak addig várt, míg fülembe sughatá: „A orvosért elküldtem,” s elhagyta a szobát.

„Mielőtt Gale ur megjött, Macallanné ismét iszonyuan hányt. A mit kiadott magából, zavaros volt s vérel vegyített. Midőn Gale ur megláta ezt, igen elkomorlyodott s hüllőként mint mondja magában:

(Folyt. köv.)

MENETREND.

Debrecenből indul:

Budapest felé személyvonat	—	—	d. u. 12 ó. 10 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	—	—	d. u. 4 „ 42 „
Budapest felé (gyorsvonat)	—	—	reggel 8 „ 57 „
Csak P.-Ladány mtv.	—	—	reggel 5 „ 09 „
Csak P.-Ladányig	—	—	d. e. 11 „ 28 „
Budapest—Nagyvárad felé	—	—	d. u. 3 „ 45 „
Budapest felé	—	—	éjjel 2 „ 20 „
Budapest—Nagyvárad felé	—	—	este 10 „ 40 „
P.-Ladány—Nagyvárad	—	—	este 9 „ 00 „
M.-Sziget sz. v. felé	—	—	éjjel 2 „ 44 „
Csak Szatmár	—	—	reggel 5 „ 10 „
Szatmár—M.-Sziget felé	—	—	d. u. 3 „ 56 „
Csak Szatmár (gyorsvonat)	—	—	d. u. 6 „ 57 „
M.-Szigetig	—	—	este 10 „ 53 „
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	—	—	d. u. 12 „ 20 „
Szerencs—Kassa sz. v.	—	—	reggel 5 „ 15 „
Miskolc—Kassa felé	—	—	reggel 8 „ 51 „
Nyiregyháza—Szerencs	—	—	délbe 12 „ 26 „
Miskolc—Kassa felé	—	—	este 7 „ 06 „
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa f.	—	—	d. u. 4 „ 28 „
Nyiregyháza	—	—	este 10 „ 38 „
(m. á. vasutól	—	—	reggel 5 „ 30 „
(vásártérről	—	—	reggel 5 „ 38 „
(m. á. vasutól	—	—	d. e. 8 „ 09 „
(vásártérről	—	—	d. e. 8 „ 16 „
H.-Böszörmény	—	—	m. á. vasutól d. e. 11 „ 11 „
B.-Sz.-Mihály	—	—	vasártérről d. e. 11 „ 20 „
felé	—	—	m. á. vasutól délbe 12 „ 15 „
(m. á. vasutól	—	—	d. u. 4 „ 36 „
(vásártérről	—	—	d. u. 4 „ 47 „
(m. á. vasutól	—	—	este 7 „ 00 „
(vásártérről	—	—	este 7 „ 07 „
F. Abony felé m. á. vasutól	—	—	reggel 4 „ 36 „
Tissapolgár, Tiszafüred, Füzésabony d. e.	—	—	11 „ 33 „
F.-Abony felé vásártérről	—	—	reggel 4 „ 56 „
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	—	—	d. u. 4 „ 56 „
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	—	—	d. u. 5 „ 12 „
Derecske—N.-Léta felé	—	—	reggel 9 „ 41 „
Derecske—N.-Léta felé	—	—	d. u. 4 „ 51 „

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	—	—	d. u. 1 ó. 40 p.
A déli 12 ó. 10 p.-kor ind. sz. v.	—	—	este 8 „ 20 „
Az este 10 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	—	—	reggel 5 „ 45 „
A d. u. 4 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	—	—	este 9 „ 40 „
Az éjjel 2 ó. 20 p. indul gy. v.	—	—	reggel 7 „ 50 „

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 8 p.-kor érk. gy. v.	—	—	reggel 7 ó. 20 p.
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érk. sz. v.	—	—	reggel 9 „ — „
Az este 6 ó. 49 p.-kor érk. sz. v.	—	—	d. u. 2 „ 25 „
Az éjjel 2 ó. 18 p.-kor érk. sz. v.	—	—	este 7 „ 05 „
Az este 9 ó. 46 p.-kor érk. sz. v.	—	—	d. u. 12 „ 20 „
P.-Ladányig gy. v. átszállással	—	—	este 9 „ 15 „

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	—	—	délbe 12 ó. 08 p.
Budapest—Nagyvárad felől sz. v.	—	—	d. u. 3 „ 36 „
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	—	—	este 6 „ 49 „
P.-Ladányból sz. v.	—	—	d. u. 2 „ 51 „
Püspökladány	—	—	reggel 7 „ 46 „
Püspökladány	—	—	déle. 9 „ 36 „
Budapestről sz. v.	—	—	este 9 „ 46 „
Budapestről sz. v.	—	—	éjj. 2 „ 18 „
M.-Sziget felől sz. v.	—	—	reggel 6 „ 48 „
M.-Sziget felől sz. v.	—	—	éjjel 10 „ 12 „
Nagyvárad—Püspökladány	—	—	reggel 5 „ 03 „
M.-Sziget felől	—	—	éjjel 1 „ 29 „
M.-Sziget felől gy. v.	—	—	reggel 8 „ 46 „
Királyháza felől sz. v.	—	—	déli 11 „ 40 „
Királyháza	—	—	reggel 6 „ 48 „
Körösmezőről gy. v.	—	—	d. u. 4 „ 22 „
Körösmezőről gy. v.	—	—	este 10 „ 12 „
Szatmárról gy. v.	—	—	d. e. 8 „ 46 „
Szatmárról sz. v.	—	—	este 6 „ 43 „
Nyiregyházáról sz. v.	—	—	reggel 6 „ 35 „
Kassa felől sz. v.	—	—	reggel 8 „ 04 „
Szerencs felől sz. v.	—	—	déli 11 „ 32 „
Kassa felől sz. v.	—	—	d. u. 3 „ 24 „
Kassa felől sz. v.	—	—	este 8 „ 46 „
Szerencs felől sz. v.	—	—	reggel 10 „ 26 „
(vásártérre	—	—	d. e. 11 „ 7 „
(máv. vasúthoz	—	—	d. e. 11 „ 14 „
(m. á. vasúthoz	—	—	este 7 „ 26 „
B.-Sz.-Mihály	—	—	vasártérre este 6 „ 23 „
H.-Böszörmény	—	—	máv. vasúthoz este 6 „ 30 „
felől	—	—	(máv. vasúthoz d. u. 2 „ 00 „
(vásártérre	—	—	d. u. 3 „ 31 „
(máv. vasúthoz	—	—	d. u. 3 „ 40 „
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	—	—	d. u. 7 „ 54 „
F.-Abony felől vásártérre	—	—	d. u. 7 „ 54 „
(m. á. vasúthoz	—	—	este 10 „ 07 „
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	—	—	reggel 5 „ 31 „
O.-Köcs—Polgár felől vásártér	—	—	reggel 5 „ 21 „
Derecske—Nagy-Léta felől	—	—	d. u. 3 „ 52 „
Derecske—Nagy-Léta felől	—	—	reggel 7 „ 50 „
„ „ „	—	—	d. u. 9 „ 02 „

LEGOLCSÓBB

" bevásárlási forrás "

Veisz Samu

Csapó-utca 2-ik szám.

Kényelmes heti és havi törlesztésre kaphatók női és férfi ruhaszövetek. Elegáns női és férfi tavaszi kabátok, kész férfi öltönyök, ág- és asztalgarnitúrák, vásznak és kanarásznak nagy választékban. 2756

!! Ruházkodás !!

Egy korona minden női kalap alakítása és díszítése

Ristemplom-bazár

RÓZSÁNÁL.

Női és leányfelöltők, blousok legnagyobb választékban és mérték szerint készülnek

Ristemplom-bazár

RÓZSÁNÁL.

Női angol aljak raktáron 5 koronától feljebb és mérték szerint saját kelméből is készül

Ristemplom-bazár

RÓZSÁNÁL.

HELICOL-PREMIER Minden tőlünk származott kerékpár **első-rangu gyártmány.**

- .. **Megbízható konstrukció.** ..
- .. **Legfinomabb kiállítás.** ..
- .. **Könnyű működés.** ..

Gyárainkat egyesítettük COVENTRY ÉS DOOS cég alatt.

A világ legnagyobb kerékpár-gyárosai.

Debreceni képviselőnk:

KESZLER A. Széchenyi-utca.**Eladó házhelyek!**

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országút mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Hirdetés.

Gróf Leutrum Ertingen Rudolfné fegyverneki (Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyében) körülbelül 530 hold (1200 négyszögölével) földje szabadkézből, öröktulajdonjoggal

: **eladó.** :

A vevő bővebb értesítést szerezhet nálam **Mezőcsáton** (Borsodvármegyében) vagy **Kun Farkas** főjegyző urnál Fegyverneken.

Schoberda Antal, ügyvéd.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, jegyzési értesítők, lakodalmi és bál meg hívók s minden a nyomda szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.

Festék-, lakk- és kencze

szükségletét legolcsóbban

Blumberger Gyulánál

2709

szerezheti be

Hatvan-utca 13-ik szám.

329—1909. vksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Szel László püspökladányi lakos végrehajthatónak Schwartz Benjamin és neje Goldstein Ida végrehajtást szenvedő elleni 75 kor. tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a püspökladányi kir. járásbíróóság) területén levő Püspökladány község határában fekvő, a püspökladányi 1147. számú betétben A I. 1—2 sor, 170/1., 170/2. hrsz. 119. örsz. a felvett 232 négyszögöl területű házas-beltelekre az árverést 2022 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi április hó 19-én d. e. 9 órakor a kir. járásbíróóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog, de $\frac{2}{3}$ -án alul nem.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becslésének 10 %-át vagyis 202 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi 60 E. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kielőzt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezé letenni, avagy az 1881. 60 E. cz. 170. §-a értezhelyében a bánatpénznek a bíróságnál előlegel-helyezéséről kiállított szabályszerű elismersényt átszolgáltatni.

Püspökladány, 1909. január 26.

Dr. Kovács kir. albiró.

Elsőrendű prágai sonkát

és mindennemű más füstölthús-árut szállít 5 kilogrammos csomagokban utánvét mellett

CARL MARKERT

cs. és kir. udvari szállító, Smichow-Prag.

A kiváló bőr- és lithlomos gyógytorrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

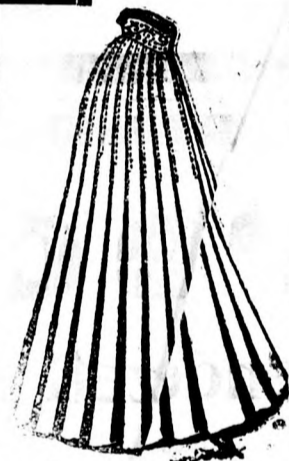
Hatvan-utcai

kert I-ső járás 48. sz. a.
prima 896 □-öl szőlő

eladó

kis pajtával.

A híres Delewaré szőlőből
mintegy **2200 sima vessző**, fajtisztaságért
jótállás mellett eladó. —
Ára 100 db.-nak 3 kor.
Garai-utca 20. sz. reggel
8 óra.

Divatos anpl alj 5 kor.

Uj női-divat áruház

a m. k. Főposta mellett.

2721

ü. v. RÓZSA LAJOS

Tavaszi ujdonságok remek választékban.
Leány-kabátka. Costüm. Pongyola. Raglán.
Paletó. Kimónák. Olcsó árak. Szolid kiszolgálás.

Elegáns facon!

Heti gyártás 15,000 pár.

Cipőáruinkat

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből kor. 6.60
Férfi füzös cipő, kitűnő Box-bőrből 9.—
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból,
kedvelt sétánycipő 12.—
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevræux-
ból, igen könnyű, Goodyear varrott 12.50
Férfi cugos tisztí cipő, legfinomabb
Chevræuxból, sima 13.—
Férfi gombos cipő, 1-a Chevræuxból,
nagyon elegáns, Goodyear varrott 14.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calf-
ból, American Style. 16.—

Legnagyobb választék fél-, házi és gyermek-cipőkben. ● Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár részv.-társ. debreceni főraktára Piac-utca 48.

Kitűnő hirnevünket

szolid alapelveinknek

köszönhetjük.

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

Különlegesség
„Goodyear Welt”
árukban.
A jelenkor.
elismert legjobb
minősége.

Legnagyobb választék!

1200 munkás és hivatalnok.

Női füzös cipő, erős bőrből kor. 6.—
Női gombos cipő, box bőrből 8.50
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen
szolid kidolgozása 8.—
Női füzös cipő, 1-a Box-Calf-ból, nagyon
elegáns, Goodyear varrott 11.50
Női gombos cipő, legfin. Chevræuxból,
Goodyear varrott, elegáns facon 12.50
Női füzös cipő Chevræu bőrből igen
szolid kidolgozása 8.50
Női cipő füzös a legfinomabb Chevræu
bőrből Goodyear varrott 12.50

Legnagyobb választék fél-, házi és gyermek-cipőkben. ● Kizárólag magyar gyártmány.